

โรงพยาบาลวังเจ้า อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก
วิธีปฏิบัติงาน เรื่อง การป้องกันการแพร่กระจายและอันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ

ประเภทเอกสาร	วิธีปฏิบัติงาน	
ชื่อเอกสาร	การป้องกันการแพร่กระจายและอันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ	
รหัสเอกสาร	WI-BO-๐๐๓	
แผนกที่เกี่ยวข้อง	กลุ่มงานบริหารทั่วไป (พนักงานทำความสะอาด)	
วันที่ประกาศใช้	๑ สิงหาคม ๒๕๖๗	
ผู้จัดทำ	กลุ่มงานบริหารทั่วไป	<i>ส.ชัย</i> สมัย คุณหงษ์ พนักงานทำงานสะอาด
ผู้ทบทวน	กลุ่มงานบริหารทั่วไป	<i>ว.</i> นายบรรพต トラบัวแก้ว นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
ผู้อนุมัติ	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า	<i>ว.</i> นายพิจารณ์ สารเสวก

ฉบับแก้ไขครั้งที่

จำนวน ๘ หน้า

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้าที่ : ๑/๘
วิธีปฏิบัติ เลขที่ : WI-BO-๐๐๓	ฉบับแก้ไขครั้งที่
เรื่อง : การป้องกันการแพร่กระจายและอันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ	วันที่ : ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗
แผนก : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	แผนกที่เกี่ยวข้อง : กลุ่มงานบริหารทั่วไป (พนักงานทำความสะอาด)
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า
๑. วัตถุประสงค์ (Objectives) ๑.๑ เพื่อให้พนักงานทำความสะอาดมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการป้องกันตนเองจากการแพร่กระจายและอันตรายของขยะติดเชื้อขณะปฏิบัติงาน ๑.๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรในการคัดแยก การเก็บรวบรวม การเคลื่อนย้ายและการกำจัดขยะติดเชื้อ ๑.๓ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค และการปนเปื้อนของสิ่งแวดล้อมจากการจัดการขยะติดเชื้อ ๒. ขอบเขต (Scope) การจัดเก็บขยะติดเชื้อภายในโรงพยาบาลอย่างถูกวิธีรวมถึงการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลแต่ละชนิด ๓. คำจำกัดความ (Definition) ขยะติดเชื้อ หมายถึง ขยะที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับขยะนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้ ซึ่งเกิดขึ้น จากกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรค และการรักษาเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัย ได้แก่ - ซาก หรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ ที่เป็นผลมาจากการ ผ่าตัด การตรวจชันสูตร หรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง - วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด กระบอกฉีดยา หลอดแก้วภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์และแผ่นกระจกปิดสไลด์ - วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ ที่ได้จากเลือดหรือน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง - ขยะทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง เรือนพักขยะติดเชื้อ หมายถึงสิ่งปลูกสร้างซึ่งโรงพยาบาลจัดสร้างขึ้นเป็นที่เก็บขยะระหว่างรอการกำจัดต่อไป	

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้าที่ : ๒/๘
วิธีปฏิบัติ เลขที่ : WI-BO-๐๐๓	ฉบับแก้ไขครั้งที่
เรื่อง : การป้องกันการแพร่กระจายและ อันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ	วันที่ : ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗
แผนก : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	แผนกที่เกี่ยวข้อง : กลุ่มงานบริหารทั่วไป (พนักงานทำความสะอาด)
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

- ๔.๑ การจัดเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อ ตามจุดต่างๆภายในหน่วยงานต่างๆของโรงพยาบาลวังเจ้า
- ๔.๒ การเคลื่อนย้ายขยะมูลฝอยติดเชื้อไปยังจุดที่พักรวมขยะติดเชื้อ โดยเคลื่อนย้ายขยะมูลฝอยติดเชื้อจากจุดต่างๆอย่างเป็นระบบ โดยเคลื่อนย้ายตามเส้นทางและเวลาที่ทำการเคลื่อนย้ายตามที่กำหนดเท่านั้น
- ๔.๓ หลังการใช้งานรถเข็นขยะมูลฝอยติดเชื้อทุกครั้งทำความสะอาดรถเข็นและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้สะอาด

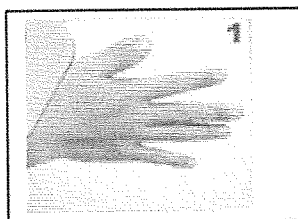
๕. ขั้นตอนการปฏิบัติ

๕.๑ ล้างมือ ๗ ขั้นตอนโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

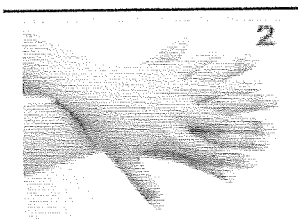
- ๕.๑.๑ ก่อนการล้างมือควรถอดแหวนหรือเครื่องประดับต่างๆออกก่อน
- ๕.๑.๒ เปิดน้ำราดมือทั้ง ๒ ข้างถึงข้อมือ ไม่ควรใช้มือเปิดก๊อก ควรใช้ศอกเปิด และระวังอย่าให้น้ำกระเด็นแรงเกินไป

๕.๑.๓ กดสบู่ใส่มือ ฟอกสบู่ให้ทั่ว ฟอกมือตามขั้นตอน ๗ ขั้นตอน ดังนี้

ท่าที่ ๑ ใช้ฝ่ามือถูฝ่ามือ คือ หันฝ่ามือเข้าหากันฟอกถูฝ่ามือให้ทั่ว

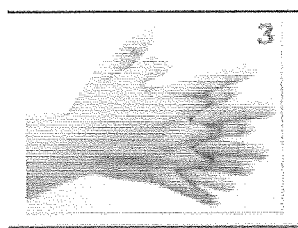

ท่าที่ ๒ ใช้ฝ่ามือถูหลังมือและนิ้วถูข้อมือ คือ ฝ่ามือข้างหนึ่งถูหลังมืออีกข้างหนึ่งและ กางนิ้วมือเพื่อถูข้อมือ

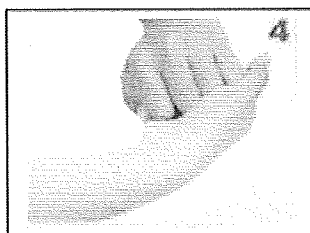

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้าที่ : ๓/๘
วิธีปฏิบัติ เลขที่ : WI-BO-๐๐๓	ฉบับแก้ไขครั้งที่
เรื่อง : การป้องกันการแพร่กระจายและ อันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ	วันที่ : ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗
แผนก : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	แผนกที่เกี่ยวข้อง : กลุ่มงานบริหารทั่วไป (พนักงานทำความสะอาด)
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า

ท่าที่ ๓ ใช้ฝ่ามือถูฝ่ามือและนิ้วถูขอกัน คือ หันฝ่ามือเข้าหากันและถูระหว่างขอกันนิ้วมือ

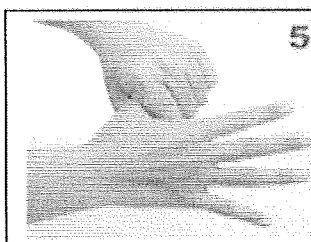

ท่าที่ ๔ ใช้หลังนิ้วมือถูฝ่ามือ คือ ทำมือลักษณะจับล็อกกัน ใช้ฝ่ามือถูลังนิ้วมือและนิ้วมือถูนนิ้วมือ

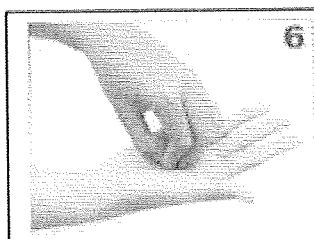
ท่าที่ ๕ ถูนิ้วมือหัวแม่มือโดยรอบด้วยฝ่ามือ คือ มือข้างหนึ่งก ารอบหัวนิ้วมืออีกข้างหนึ่งถูวนรอบๆ หมุนไป

มา

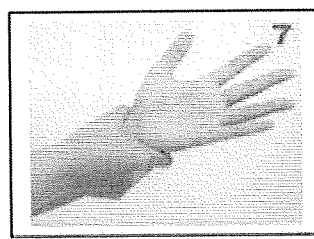

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้าที่ : ๔/๘
วิธีปฏิบัติ เลขที่ : WI-BO-๐๐๓	ฉบับแก้ไขครั้งที่
เรื่อง : การป้องกันการแพร่กระจายและ อันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ	วันที่ : ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗
แผนก : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	แผนกที่เกี่ยวข้อง : กลุ่มงานบริหารทั่วไป (พนักงานทำความสะอาด)
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า

ท่าที่ ๖ ใช้ปลายนิ้วถูขวางฝ่ามือ คือ ฟอกปลายนิ้วมือทั้ง ๕ นิ้วถูวนรอบเส้นฝ่ามือ

ท่าที่ ๗ มือถูรอบข้อมือ คือ มือข้างหนึ่งกำรอบข้อมืออีกข้างหนึ่งถูวนรอบๆ

ทำทุกขั้นตอน ๕ ครั้ง และสลับกันทั้งมือซ้ายและมือขวา หลักการคือ ล้างมือให้ทั่ว

๕.๑.๔ ล้างสบู่ออกด้วยน้ำที่ไหลผ่านตลอด โดยล้างจากปลายนิ้วมือไปข้อมือพร้อมขัดถูมือให้ทั่วทุกด้าน หลังจากล้างสบู่ออกจากมือหมดแล้วให้ชุบปลายนิ้วมือเพื่อป้องกันน้ำไหลย้อนจากบริเวณสกกปรกมาสะอาด

๕.๑.๕ ซับมือให้แห้งด้วยกระดาษ หรือผ้าเช็ดมือ

๕.๑.๖ ใช้กระดาษ หรือผ้าเช็ดมือเดิมจับก๊อกปิดก๊อกน้ำ

๕.๒ สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ประกอบด้วย

๕.๒.๑ ถุงมือยางทางการแพทย์ ใช้สวมใส่เพื่อป้องกันการติดเชื้อ

๕.๒.๒ ถุงมือยางหนา ถุงมือที่ใช้ในงานมูลฝอยติดเชื้อต้องเป็นชนิดยางหนาเพื่อความแข็งแรงทนทาน ต่อต้านการป้องกันการฉีก ขาด หรือถุงมือกันความร้อน

๕.๒.๓ ชุดสำหรับเก็บขยะติดเชื้อ เป็นผ้าชนิดกันน้ำ เพื่อป้องกันสิ่งสกปรกได้แก่ เลือด สารคัดหลั่ง เปื้อน เสื้อผ้า

๕.๒.๔ ผ้าปิดปากและจมูก ผ้าปิดปาก-จมูก เป็นอุปกรณ์ช่วยป้องกันฝุ่นละออง สารคัดหลั่ง กระเด็น สัมผัส ร่างกายขณะปฏิบัติงาน

๕.๒.๕ หมวกคลุมผม ใช้สำหรับเก็บผมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้าที่ : ๕/๘
วิธีปฏิบัติ เลขที่ : WI-BO-๐๐๓	ฉบับแก้ไขครั้งที่
เรื่อง : การป้องกันการแพร่กระจายและ อันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ	วันที่ : ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗
แผนก : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	แผนกที่เกี่ยวข้อง : กลุ่มงานบริหารทั่วไป (พนักงานทำความสะอาด)
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า

๕.๒.๖ แวนตา/หน้ากากป้องกันหน้า ใช้ป้องกันสิ่งปนเปื้อน สารคัดหลั่ง หรือละอองฝอยกระเด็นสูงเข้าตา ผู้ปฏิบัติงาน เมื่อใช้เสร็จแล้วควรล้างมือก่อน และไม่ควรสัมผัสด้านนอกของแวนตาหรือหน้ากากป้องกันหน้า หลังจากนั้นนำไปทำความสะอาด โดยการแช่ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อล้างทำความสะอาด

๕.๒.๗ รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ใช้ป้องกันอุบัติเหตุและอันตราย ที่อาจเกิดกับบริเวณหน้าแข้ง และเท้า รวมทั้งป้องกันสารคัดหลั่ง และสิ่งสกปรก

ภาพแสดงการแต่งกายของพนักงานทำความสะอาดสำหรับการเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อ

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้าที่ : ๖/๘
วิธีปฏิบัติ เลขที่ : WI-BO-๐๐๓	ฉบับแก้ไขครั้งที่
เรื่อง : การป้องกันการแพร่กระจายและ อันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ	วันที่ : ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗
แผนก : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	แผนกที่เกี่ยวข้อง : กลุ่มงานบริหารทั่วไป (พนักงานทำความสะอาด)
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า

๕.๓ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อ

๕.๓.๑ ถังมีฝาปิด ๒ ถัง

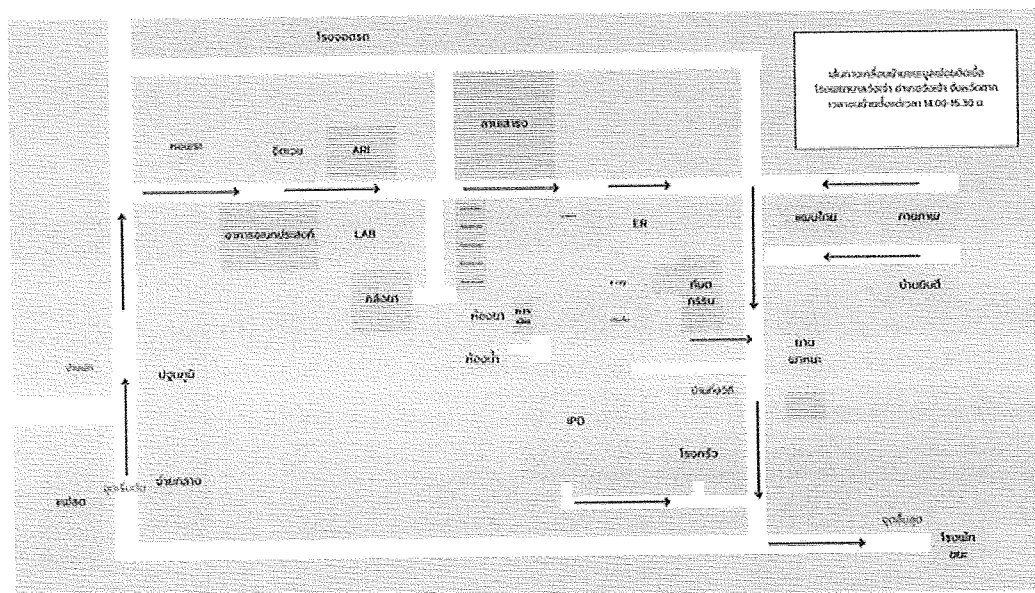
- ถังแรก สำหรับใส่ถุงขยะสะอาดและใส่ขวดสเปรย์แอลกอฮอล์
- ถังสอง สำหรับใส่ขยะมูลฝอยติดเชื้อที่ทำการเก็บมัดชิดเรียบร้อยแล้ว

๕.๓.๒ คีมคีบถ่าน

๕.๓.๓ เชือกฟาง

๕.๓.๔ รถเข็นขยะมูลฝอยติดเชื้อ ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่มีแฉ่มุมอันจะเป็นแหล่งหมักหมมของเชื้อโรค และสามารถทำความสะอาดด้วยน้ำได้ มีพื้นและผนังทึบ เมื่อจัดวางภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแล้วต้องปิดฝาให้แน่น เพื่อป้องกันสัตว์และแมลงเข้าไป รวมถึงมีข้อความสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นชัดเจนอย่างน้อยสองด้านว่า “รถเข็นมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามนำไปใช้ในกิจการอื่น”

๕.๔ เริ่มจัดเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อ เวลา ๑๔.๐๐ น. โดยเคลื่อนย้ายตามเส้นทางตามที่กำหนด โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

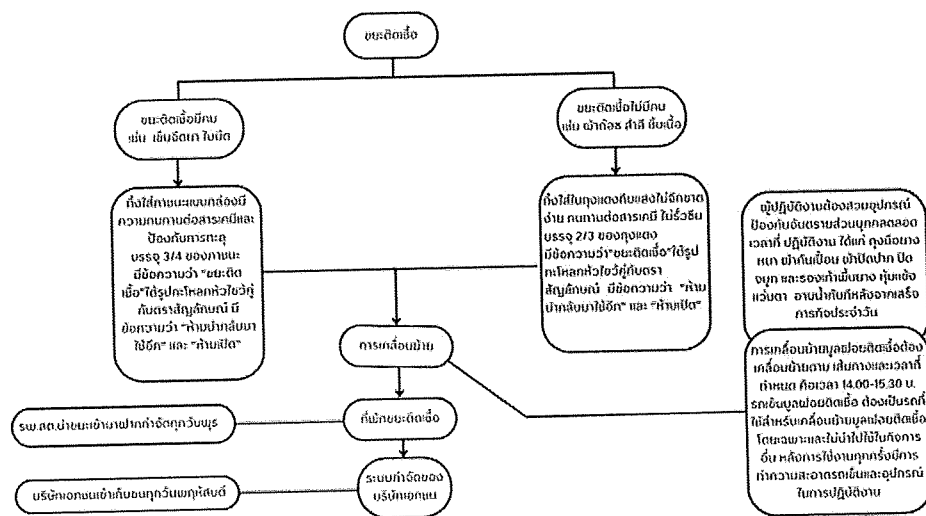

ภาพแสดงเส้นทางการเดินรถเข็นขยะมูลฝอยติดเชื้อภายในหน่วยงานของโรงพยาบาลวังเจ้า

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้าที่ : ๗/๘
วิธีปฏิบัติ เลขที่ : WI-BO-๐๐๓	ฉบับแก้ไขครั้งที่
เรื่อง : การป้องกันการแพร่กระจายและอันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ	วันที่ : ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗
แผนก : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	แผนกที่เกี่ยวข้อง : กลุ่มงานบริหารทั่วไป (พนักงานทำความสะอาด)
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า

๕.๔.๑ กรณีการจัดเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อ ประเภทไม่มีคม ใช้สเปรย์ฉีดแอลกอฮอล์บริเวณด้านบนของถังขยะแล้วทำการมัดปากถุงโดยใช้เชือกฟางที่เตรียมมาปริมาณของขยะมูลฝอยติดเชื้อไม่เกิน ๒/๓ ของถุงขยะที่ใช้ ต้อง มีความเหนียว ไม่ฉีกขาดง่าย ทนทานต่อสารเคมี กันน้ำได้และไม่รั่วซึม หลังจากนั้นนำถุงขยะที่มัดปากถุงเสร็จแล้วใส่รถเข็นขยะติดเชื้อ กรณีที่มีขยะมูลฝอยติดเชื้อตกพื้นให้ใช้คีมคีบถ่านคีบขยะมูลฝอยติดเชื้อใส่ถังขยะตามเดิม แล้วทำการฉีดด้วยแอลกอฮอล์เสร็จแล้วทำความสะอาดตามปกติ

๕.๔.๒ กรณีการจัดเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อประเภทมีคม แต่ละหน่วยงานจะทำการทิ้งขยะมูลฝอยมีคมลงในบรรจุภัณฑ์ที่มีฝาปิดมิดชิด ทนทานต่อการแทงทะลุและการกัดกร่อนของสารเคมี โดยปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อมีคม จะไม่เกิน ๓/๔ ของถังเสร็จแล้วจะนำถังขยะมูลฝอยติดเชื้อใส่ถุงแดง เขียนว่า “ขยะติดเชื้อมีคม” แล้วมัดปากถุงด้วยเชือกฟางหลังจากนั้นพนักงานทำความสะอาดจะทำการจัดเก็บใส่รถเข็นขยะติดเชื้อ

ภาพแสดงการจัดเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อประเภทมีคมและประเภทไม่มีคมของโรงพยาบาลวังเจ้า

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้าที่ : ๘/๘
วิธีปฏิบัติ เลขที่ : WI-BO-๐๐๓	ฉบับแก้ไขครั้งที่
เรื่อง : การป้องกันการแพร่กระจายและ อันตรายจากขยะมูลฝอยติดเชื้อ	วันที่ : ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗
แผนก : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	แผนกที่เกี่ยวข้อง : กลุ่มงานบริหารทั่วไป (พนักงานทำความสะอาด)
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานบริหารทั่วไป	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า
๕.๕ เคลื่อนย้ายรถเข็นขยะมูลฝอยติดเชื้อไปยังจุดเรือนพักขยะมูลฝอยติดเชื้อโดยเดินรถเส้นทางเดียว ๕.๖ เมื่อถึงจุดเรือนพักขยะมูลฝอยติดเชื้อพนักงานทำความสะอาดจะทำการชั่งปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อทั้งหมดที่รับมาพร้อมกับลงบันทึกในสมุดบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อไว้ ๕.๗ ทำการขัดล้างรถเข็นขยะมูลฝอยติดเชื้อ โดยใช้ผงซักฟอก ๑ ฝาผสมกับไฮเตอร์ ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒ ลิตรทิ้งไว้ ๑๐ นาที หลังจากนั้นทำความสะอาดโดยใช้แปรงด้ามยาวขัดถูแล้วล้างให้สะอาดด้วยน้ำเปล่าหลังจากนั้นนำไปผึ่งตากแดดให้แห้ง ๕.๘ พนักงานทำความสะอาดทำการถอดอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ ๕.๘.๑ ถอดถุงมือยางหนา สีส้มออกก่อน ถูมือสัมนำไปซักทำความสะอาด ๕.๘.๒ ถอดชุดเก็บขยะติดเชื้อ โดยม้วนด้านนอกเข้าไว้ด้านในโดยไม่ให้สัมผัสตัวพนักงานทำความสะอาด ทำการส่งซักเพื่อฆ่าเชื้อที่ศูนย์จ่ายกลาง ๕.๘.๓ ถอดแว่นตา/หน้ากากป้องกันหน้า และนำไปทำความสะอาด ๕.๘.๔ ถอดหมวกคลุมผม ใช้แล้วทิ้ง ๕.๘.๕ ถอดผ้าปิดปาก-จมูก ใช้แล้วทิ้ง ๕.๘.๖ ถอดถุงมือทางการแพทย์ ใช้แล้วทิ้ง ๕.๙ ล้างมือ ๗ ขั้นตอน ๕.๑๐ อาบน้ำก่อนกลับบ้านตามปกติหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจ ๖. เอกสารอ้างอิง - WP-ENV-๐๐๑ การจัดการขยะของโรงพยาบาลวังเจ้า - WP-IC-๐๐๑ การป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลวังเจ้า	